

get ikke eenstemmigt, skulde der stemmes paa 3 Mænd, som man særlig vilde anbefale, særskilt paa hver. Mod dette Forslag er der jo for det Første den samme Indvending at gjøre som mod det om Menighedens Valg mellem 3 Candidater efter afholdt Valgprædiken, idet man nemlig derved kaster hele Striden ind i Menighedens Skjød, splitter den ad i Partier mere, end den alt var iforvejen, og mange Gange bringer den i en lidenskabelig Ophidselse, der vil være til største Skade for den nye Præsts Virksomhed. Men fremdeles er det klart, at i en Menighed, større eller mindre, vilde ikke paa nogen Maade alle Medlemmerne have Lyst, Tid eller Leilighed til at gjøre sig bekendte med en 20—30—40 indkomne Ansøgninger med de samme ledsagende Actstykker. Det vil altid blive Enkelte, der maae gjøre sig denne Uleilighed, og disse ville komme til at lede Afgjørelsen. Endelig er det meget lidet sandsynligt, at et Sogn skulde være saa aldeles enigt, at der ikke skulde være en eneste Stemme, der afveeg fra den øvrige Menighed i Dristet om at faae en bestemt Mand; og en saadan Stemme vil da som i gamle Dage paa den polske Rigsdag tilintetgjøre Menighedens Rådsret.

Det er derfor, man er kommen til det foreliggende Forslag, der nærmer sig noget til det sidst omtalte uden dog, som det forekommer mig, at medføre de samme Ulemper. For det Første indeholder de 2 første Paragrapher jo adskillige Bestemmelser, der gaae ud paa ikke blot at staafe de vordende Præster nogen større Dvælse, førend de søge Embede, men ogsaa paa at give dem Leilighed til at blive bekendte med Menighederne omkring i Landet, og jeg kan ingenlunde som den ærede foregaaende Taler troe, at det vil være vanskeligt at finde Steder, hvor de kunne faae Lov til at øve sig. Det er jo meget muligt — det vil jeg gjerne indrømme —, at de komme til at betale Noget for Kost og Logi hos dygtige Præster; men at en dygtig Præst skulde vægre sig ved under Bilkaar af, at han ingen Udgift har deraf, at modtage Hjælp af en yngre Mand til at bestride sit ofte meget byrdefulde Embede, kan jeg ikke troe. Deri-

mod skal jeg gjerne indrømme, at det kan være forbundet med nogen Ubehagelighed for Candidaten, f. Ex. naar han er gift og skal reise fra Konen for længere Tid; men jeg seer ikke nogen Nødvendighed for, at Candidater gifte sig. Det er Noget, som de kunne vente med, til de have faaet en selvstændig Virksomhed og Stillning og Noget at gifte sig paa. I den anden Paragraph er det dernæst for at begrænse Ansøgningernes Antal fastsat, at de geistlige Embeder skulde deles i visse Classer. Naar den sidste ærede Taler udtrede den Mening, at denne Bestemmelse vilde blive overflødig, idet alle Embeder vilde blive satte paa fast Løn, da kan jeg paa ingen Maade indrømme, at det vil blive en nødvendig Følge af, at Embederne blive satte paa fast Løn, at Classerinddelingen maa ophøre. Vi have jo en Lov, som fastsætter Lønninger for Retsbetjente og deler dem i 5 Classer, og det er ligesaa megen Grund til at dele de geistlige Embeder i 4, 5 Classer, fordi de ere forskellige i Omfang og Betydning og derfor ogsaa bør være forskellige i Løn; de to Ting have altsaa ikke Noget med hinanden at gjøre, eller talskab det er paa ingen Maade nødvendigt at sætte Embederne i een Klasse, fordi man sætter en fast Løn for dem. — En Forskel mellem dette Forslag og det, jeg sidst skildrede, er, at dette gaaer ud paa, at Menighederne vel skulde have Ansøgningerne tilsendte, men ikke alle Ansøgningerne, der maa absolut forbeholdes Regjeringen en sigtende og veiledende Virksomhed, og den kan accurat lige saa godt finde Sted gennem en Forkastelsesret, som gennem en Indstillingret, og Menighederne ere bedretjente med, at det stæer paa den første Maade; thi derved faae de et større Antal at vælge imellem. Taleren os antage, at denne Bestemmelse i § 2 om Præstembedernes Classerinddeling og de Regler, hvorefter de kunne søges, vil i nogen Grad formindste Ansøgningernes Tal, saa vil Middeltallet af Ansøgningerne alligevel være temmelig betydeligt. Man har havt Exempler paa, at der er kommet 80 til 90 Ansøgninger ind om et Embede; det antager jeg vil blive sjældnere paa Grund af Bestemmelserne